

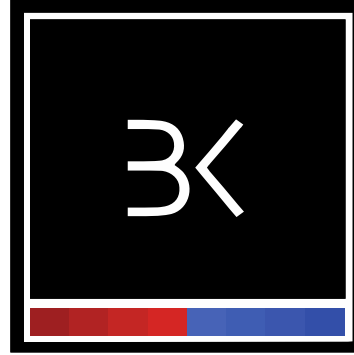
Burcu Kösem
EKONOMİ - FINANS - SEKTÖR
PROFESYONELİ

CORONA-EKONOMİ BÜLTENİ

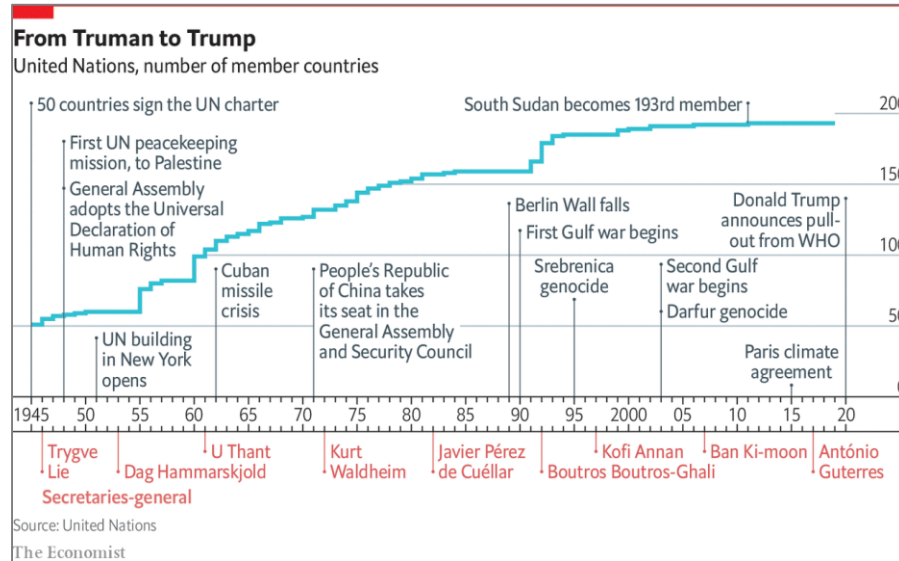
20 Haziran / 2020

Bu rapor; Covid-19 virüsünün dünya ekonomilerinde yarattığı ekonomik krizi, güvenilir kaynaklardan elde edilen veriler ile yansıtmaya yönelik olarak, hazırlanmıştır. Herhangi bir yatırım tavsiyesi içermez.

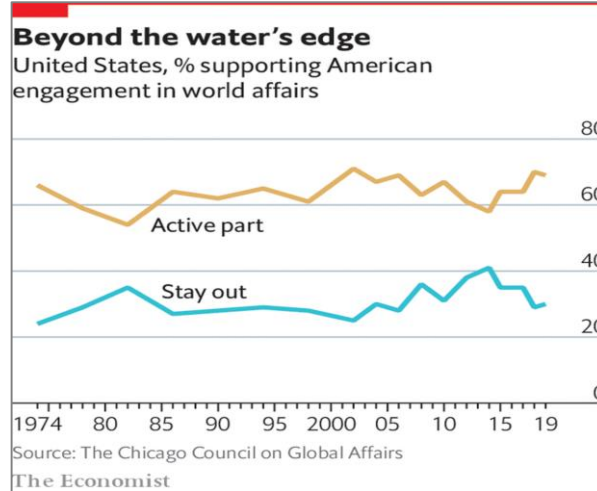
Truman'dan Trump'a Birleşmiş Milletler

- ❑ Birleşmiş Milletler (BM) 75. Genel Kurul Başkanlığına Türkiye'nin adayı eski Avrupa Birliği (AB) Bakanı ve Baş müzakereci, TBMM Dışişleri Komisyonu Başkanı Büyükelçi Volkan Bozkır seçildi.
- ❑ Günümüzde özellikle Trump'un başta DSÖ örgütü olmak üzere uluslararası örgütlere karşı almış olduğu tavrı değerlendirildiğinde BM'in çok farklı bir yapıya kavuşmuş olduğu düşünülebilir.
- ❑ The Economist'de yer alan bir araştırma raporuna göre 1945 yılında 50 ülkenin imzası ile dünyadaki barışı korumak için oluşturulmuş örgütün günümüzde 193 üyeli bir komisyon haline gelirken geçirdiği aşamaları;

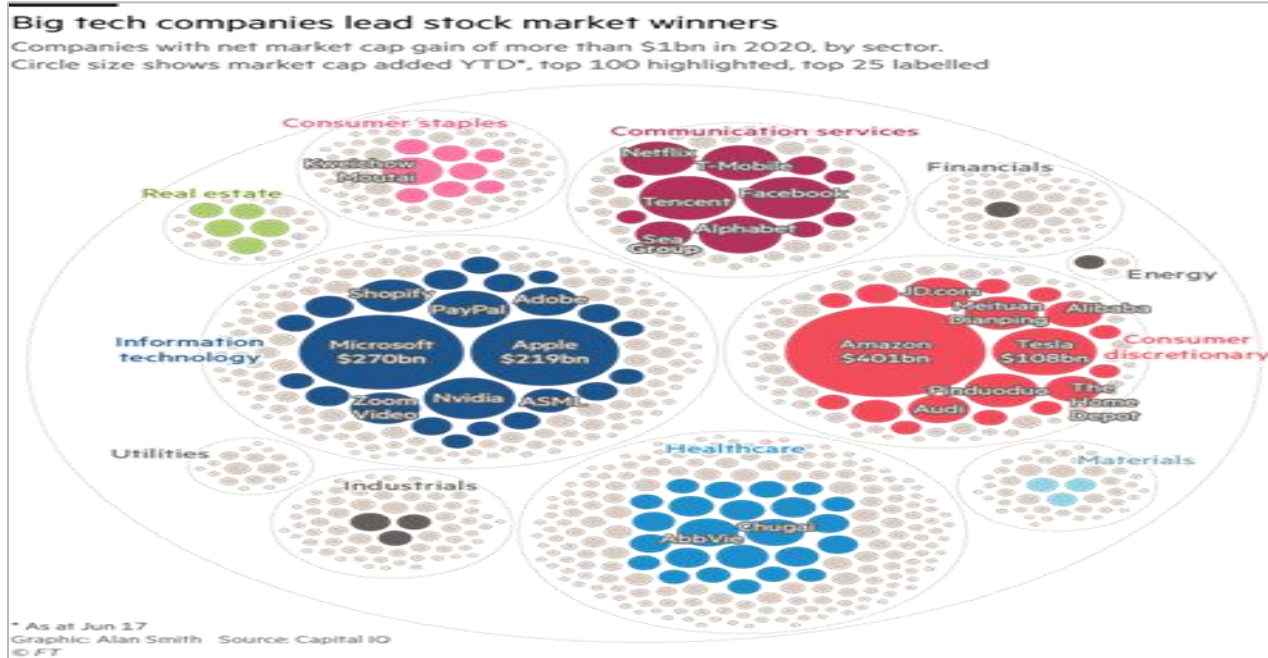
Truman'dan Trump'a Birleşmiş Milletler

- ❑ Dergi, BM genel sekreteri António Guterres'in tanımlaması ile aktarmıştır:
- ❑ Guterres'e göre BM üç aşamada ele alınmalıdır; ilki bipolar yani soğuk savaş döneminin olduğu ABD ve SSCB karşıtlığı etrafında ABD tarafında şekillenen bir dönem, ardından komünizmin yıkılması ile unipolar denilen tek kutuplu ve yine ABD yörüngesinde ancak rekabetle şekillenen dönem,
- ❑ Üçüncü dönem olan çok kutuplu süreç pandeminin de etkisi ile henüz BM temelinde yerleşmemiş olup, genel sekreter şu andaki durumu esasen kaotik olarak tanımlamaktadır.
- ❑ Aşağıda ABD de geçen sene yapılmış olan anket sonuçlarına göre ABD halkının 10'da 7'si Trump'ın aksine dünya kuruluşlarının aktif bir parçası olmak istiyor.

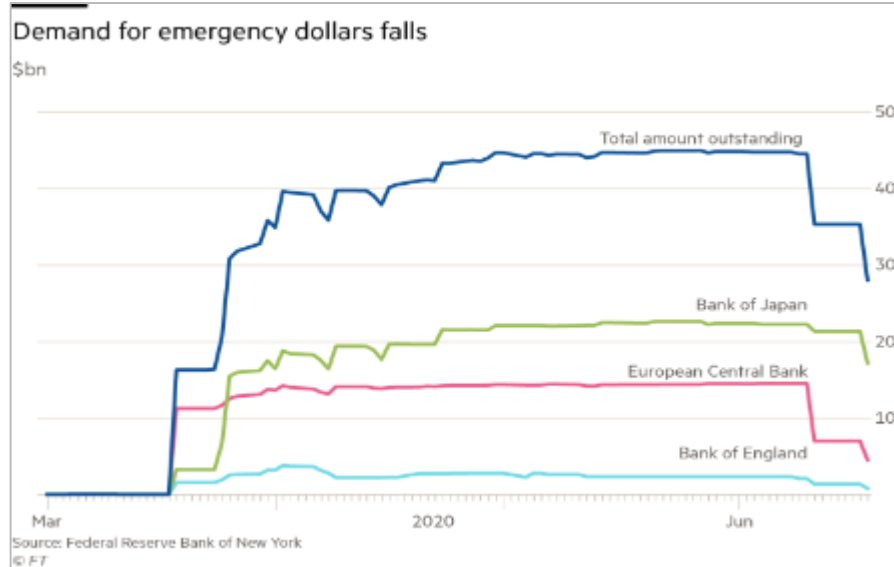
Covid-19'un Kazananları

- ❑ Amazon: e-ticaretin ve bulut bilişim teknolojisinin ilk ve enlerinden olan firma, pandemi sürecindeki öngörüsü ile lojistik harcamaları için 4 milyar\$ bütçe ayırarak, pazar payına tam 401,1 milyar\$ katkı sağlamıştır.
- ❑ Microsoft: Nisan'da tek bir günde kullanıcı sayısı 75 milyona çıkan teknoloji devi 2019 sonuna göre günde 20 milyon kullanıcı daha kazanırken, pazar payına 269,9 milyar\$ katkı sağlamıştır.
- ❑ Apple: Iphone üretimi yapan firma pandemi sürecinde dünya çapındaki perakende satış mağazalarını kapamış olmasına karşın güçlü online satışları sayesinde pazar payına 219,1 milyar\$ katkı sağladı.

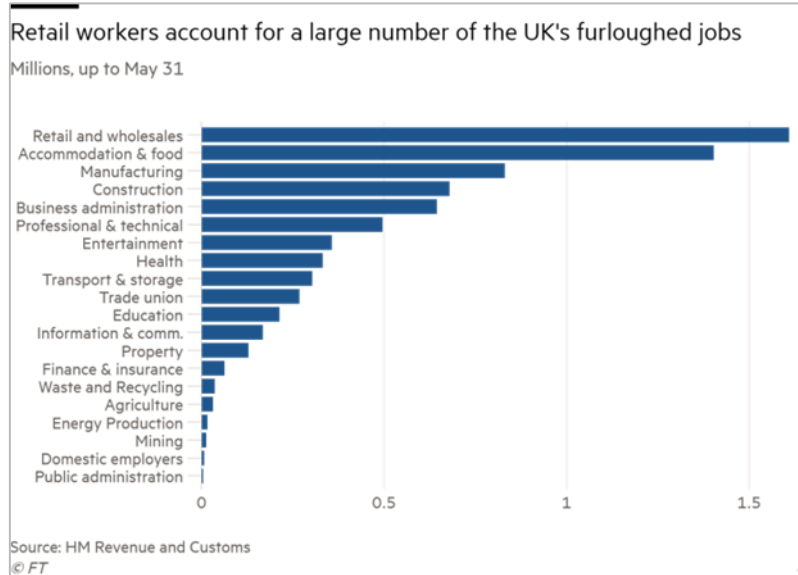
Dolara Olağanüstü Durum Talebi Düşüyor

- ❑ Cuma günü Avrupa Merkez Bankası, İngiltere Merkez Bankası, Japon Merkez Bankası ve İsviçre Merkez Bankası FED aracılığı ile yapmış oldukları kısa vadeli dolar swap işlemlerini her gün yapmak yerine haftada üç kez yapmak konusunda teklifte bulduklarını açıkladılar.
- ❑ Bu kararı almalarındaki nedenler ise dolar talebindeki düşüş ve uluslararası fonlama koşullarının göreceli olarak kolaylaşması idi.
- ❑ Aşağıdaki grafikten de görüleceği üzere dolar talebi son iki haftadır düşüş eğilimine girmiş durumda.

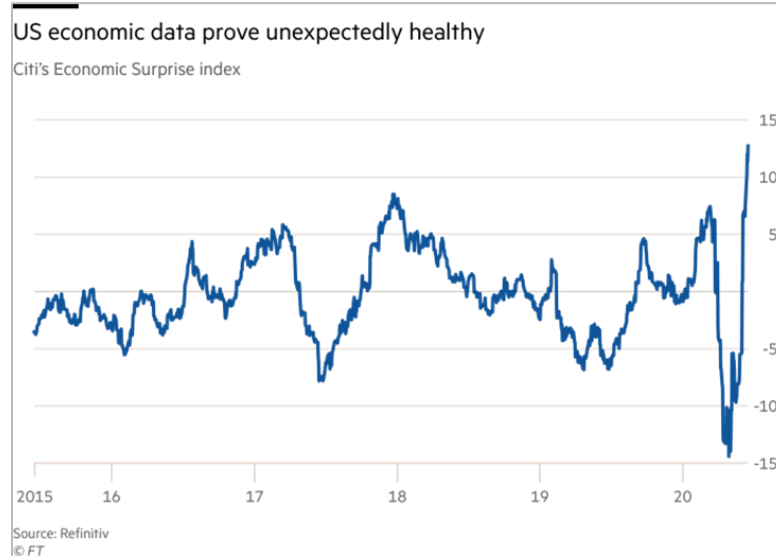
İstihdamda Umut Perakendede

- ❑ İngiltere gibi gelişmiş ekonomilerde en önemli sorun pandeminin derinleştirdiği resesyondan çıkılması,
- ❑ Bu konuda en büyük umut ise ekonomilerin açılması ile beraber özellikle en yüksek işsiz sayısına sahip toptan ve perakende ticaret sektörünün canlanması ile beraber gelen hem istihdam kazanımı hem de ekonomiyi canlandıracak tüketim artışı.
- ❑ Aşağıda İngiltere'de en çok işten çıkarmaların yaşandığı sektörler listelenmiş. Veriler Mayıs ayına ait. Sıralamada perakende ve toptan ticaret sektörünü sırası ile yiyecek-içecek servis, imalat, inşaat ve diğer hizmet sektörleri izlemekte.. Pandemiden istihdam bakımından en az etkilenmiş kesim ise kamu sektörü olarak görülüyor.

Citi Ekonomik Sürpriz Endeksi ABD için Sürpriz Oldu

- ❑ ABD'de işsizlik başvurusu gibi bazı ekonomik verilerin beklenenden daha iyi gelmesi ve V şeklinde toparlanmaya olan inancın artması, Citi Sürpriz endeksini tüm zamanların en iyi noktasına taşıdı.
- ❑ Citi'nin sürpriz endeksi tarım dışı istihdam gibi verilere daha çok ağırlık vererek tüm verilere eşit ağırlık veren diğer endekslerden ayrışıyor.
- ❑ Sürpriz endeksi Citi'nin FX birimi tarafından foreks piyasasında işlem stratejileri geliştirme amacıyla geliştirilen kantitatif bir gösterge. Hisse senedi ve tahviller için kullanılmayan göstergedeki artış/azalışlara bağlı olarak dolar/yen/euro alım-satım stratejileri oluşturuluyor.

Türkiye’de Tedarikte Kazanan & Kaybeden

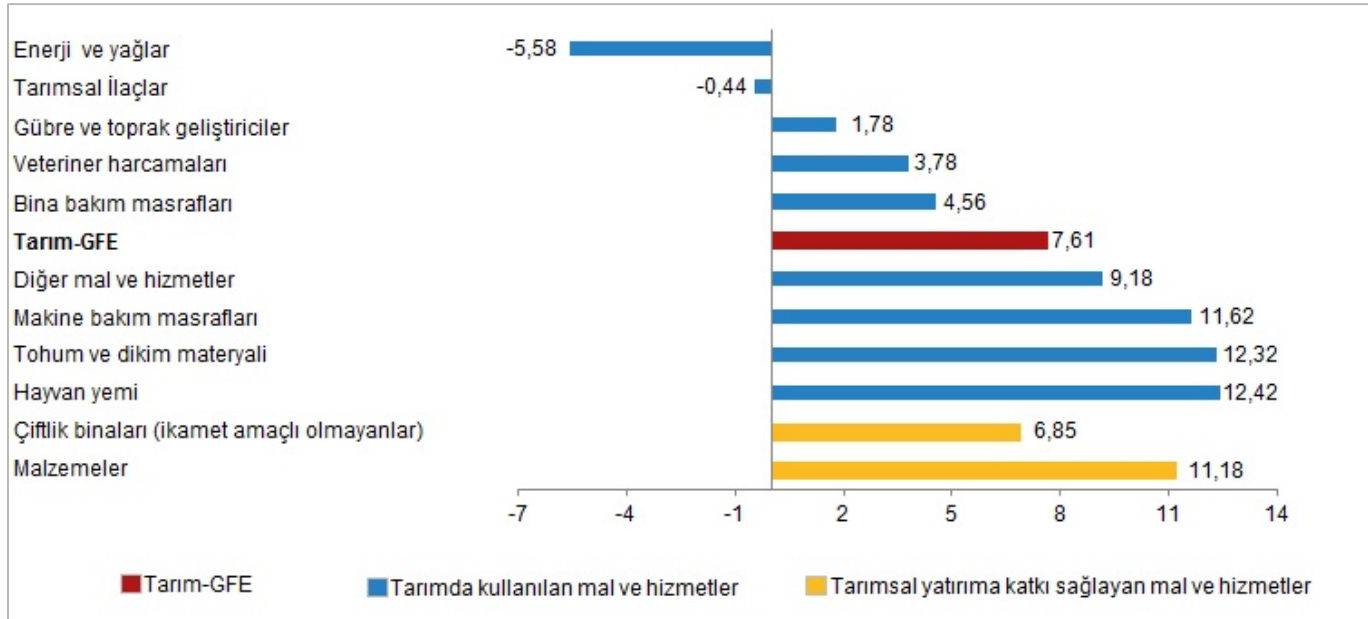
- ❑ Türkiye’de 28 Nisan ve 15 Mayıs tarihleri arasında farklı sektörlerden 314 üst düzey yöneticinin katılımıyla Deloitte’in gerçekleştirdiği araştırmada 9 temel sektörün tedarik zinciri analiz edildi.
- ❑ Teknoloji, medya ve telekom sektörü yüzde 61 oran ile mal ve hizmet yönetiminde dijital teknolojilerden en fazla yararlanan sektör olarak öne çıkıyor.
- ❑ Turizm ve otelcilik sektörü katılımcılarının yüzde 96’sı şirket içerisinde veya hükümet tarafından alınan tedbirler ile nakit pozisyonlarını 6 aydan fazla koruyamayacaklarını belirtirken; 2020’de şirketleri için yüzde 20’den fazla küçülme öngörüyor.

Tarımsal Girdi Fiyat Endeksi, Nisan 2020

- Tarımsal girdi fiyat endeksi (Tarım-GFE) yıllık %7,61, aylık %0,79 arttı.
- Ana gruplar itibariyle bir önceki aya göre tarımda kullanılan mal ve hizmet endeksi %0,66, tarımsal yatırıma katkı sağlayan mal ve hizmet endeksi %1,57 artış gösterdi. Bir önceki yılın aynı ayına göre tarımda kullanılan mal ve hizmet endeksi %7,24, tarımsal yatırıma katkı sağlayan mal ve hizmet endeksi %9,93 artış gösterdi.

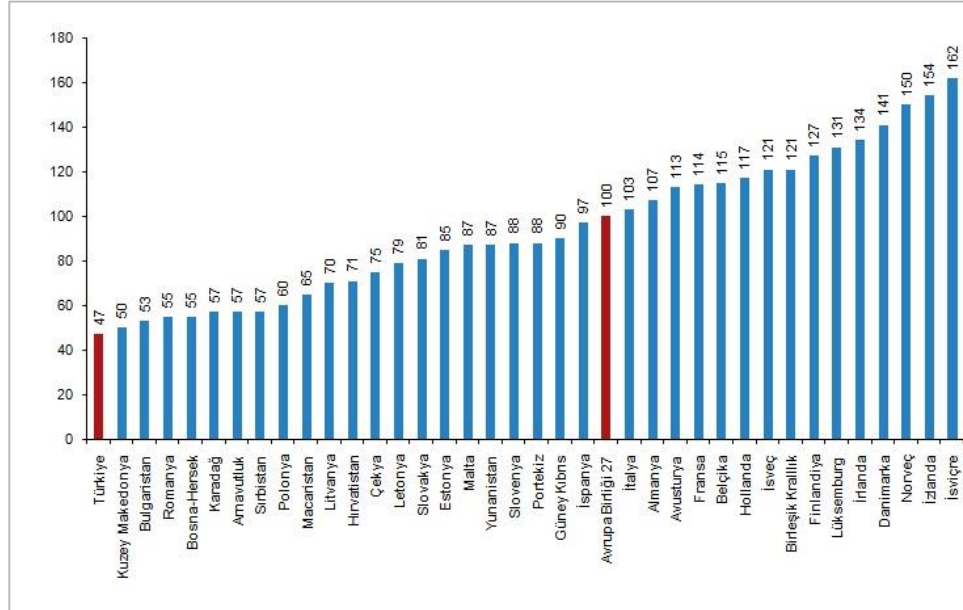
Alt gruplara göre Tarım-GFE yıllık değişim oranı (%), Nisan 2020

Satınalma Gücü Paritesi (Hanehalkı Nihai Tüketim Harcamaları), 2019

- ❑ Türkiye'nin 2019 yılı sonuçlarına göre tüketim mal ve hizmetlerine ilişkin fiyat düzeyi endeksi 47 oldu. Bu değer, 27 Avrupa Birliği (AB) ülkesi genelinde 100 Euro karşılığı satın alınan aynı mal ve hizmet sepetinin, Türkiye'de 47 Euro karşılığı Türk Lirası ile satın alınabileceğini gösterdi.
- ❑ Ülkeler itibarıyla karşılaştırıldığında 37 ülke arasında tüketim mal ve hizmetlerine ilişkin fiyat düzeyi endeksi en yüksek ülke 162 ile İsviçre, en düşük ülke ise 47 ile Türkiye oldu.

Tüketim mal ve hizmetleri fiyat düzeyi endeksleri, 2019
[AB27=100]

Uluslararası Yatırım Pozisyonu Verileri / Nisan 2020

- ❑ 2020 Nisan sonu itibarıyla, Uluslararası Yatırım Pozisyonu (UYP) verilerine göre, Türkiye'nin yurt dışı varlıkları, 2019 yıl sonuna göre % 10,9 oranında azalışla 225,8 milyar ABD doları, yükümlülükleri ise % 8,1 oranında azalışla 550,2 milyar ABD doları olarak gerçekleşmiştir.
- ❑ Türkiye'nin yurt dışı varlıkları ile yurt dışına olan yükümlülüklerinin farkı olarak tanımlanan net UYP, 2019 yıl sonunda -345,0 milyar ABD doları iken 2020 Nisan sonunda -324,4 milyar ABD doları seviyesinde gerçekleşmiştir.
- ❑ Varlıklar alt kalemleri incelendiğinde, rezerv varlıklar kalemi 2019 yıl sonuna göre % 18,3 oranında azalışla 86,3 milyar ABD doları, diğer yatırımlar kalemi % 9,0 oranında azalışla 86,5 milyar ABD doları seviyesinde gerçekleşmiştir. Diğer yatırımlar alt kalemlerinden bankaların Yabancı Para ve Türk Lirası cinsinden efektif ve mevduatları % 5,1 oranında azalışla 45,1 milyar ABD doları olmuştur.
- ❑ Yükümlülükler alt kalemleri incelendiğinde, doğrudan yatırımlar (sermaye ve diğer sermaye) piyasa değeri ile döviz kurlarındaki değişimlerin de etkisiyle 2019 yıl sonuna göre % 9,5 oranında azalışla 145,0 milyar ABD doları seviyesinde gerçekleşmiştir.

TCMB Kısa Vadeli Dış Borç Stoku / Nisan 2020

Nisan sonu itibarıyla, kısa vadeli dış borç stoku, 2019 yıl sonuna göre % 6,8 oranında azalışla 115,2 milyar ABD doları olarak gerçekleşmiştir. Bu dönemde, bankalar kaynaklı kısa vadeli dış borç stoku % 4,9 oranında azalarak 53,5 milyar ABD doları olurken, diğer sektörlerin kısa vadeli dış borç stoku % 11,2 oranında azalarak 52,4 milyar ABD doları düzeyinde gerçekleşmiştir.

